

Posúdenie magisterskej diplomovej práce Bc. Šárky Balounovej

Image: mediální konstrukce identity

UK, Fakulta humanitních studií

Elektronická kultura a sémiotika

Predkladaná diplomová práca svojim tematickým zameraním vstupuje do oblasti, ktorá je bezpochyby relevantná pre študovaný odbor. Treba navyše oceniť, že v autorkinom chápaní ide o problematiku, ktorá je výsostne aktuálna a zameriava sa na súčasné podoby procesu, kde sa ekonomický vývin stretáva so spoločensko-kultúrnymi tendenciami a prechádza až do formovania individuálnych postojov.

Možno konštatovať, že autorka v texte diplomovej práce prejavila náležité teoretické dispozície pre zachytenie a spracovanie rozmanitých aspektov zvolenej problematiky. Jej reprodukcia východiskových téz troch zvolených koncepcií svedčí nielen o náležitom poznaní relevantných textov, ale aj o schopnosti aplikovať ich pojmy a metodologické prístupy. Pozitívne hodnotenie si zaslúži autorkin zámer umiestniť pojmy image a identity do sféry konzumu a tam sledovať ich vzájomné prieniky, pričom pozornosť je venovaná predovšetkým súčasným prejavom zastrešeným pojmom turbokonzumenstva. Tento prístup sa pri rozpracovaní tematiky ukázal plodným a dovolil zachytiť viaceré aspekty mediálneho konštruovania identity.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa dá konštatovať, že práca svoj zámer dosiahla. Jej čítanie však vyvoláva aj niektoré pripomienky a otázky, z ktorých chcem vyjadriť aspoň tieto:

Po prvé, keď sa autorka pokúša bližšie určiť vzťah medzi identitou a image, odvoláva sa na psychologickú schému (s. 30). Tento prístup možno akceptovať rovnako ako jeho závery, žiadalo by sa však, aby autorka vzhľadom na sociálne aspekty problematiky spresnila pomerne neurčitú charakteristiku, ktorá sa odvoláva na „vzájemné ovlivňovanie“ (s. 31). V práci prevláda záujem ukázať, ako sa identita a image dopĺňajú a hoci sa autorka vystríha ich stotožňovaniu, predsa len si všíma prevažne ich spájanie a podmieňovanie; bolo by rovnako zaujímavé sledovať, ako sa dostávajú do napätí a priamo konfliktov. Celkove sa dá povedať, že autorka si oveľa viac všíma prípady, keď sa image stáva súčasťou identity a keď je mediálne pôsobenie akceptované vybranou skupinou. Teoreticky nemenej zaujímavými sú však prípady, keď pôsobenie v tej či onej miere zlyháva.

Po druhé, ako som už uviedol, autorka ukázala pomerne dobrú znalosť teoretických koncepcií, ktoré sa pokúša na svoj prípad uplatniť. V tejto súvislosti by som však očakával, že po týchto aplikáciách od konštatovania rozdielov pokročí k analýze toho, ktorý z nich je pre procesy prebiehajúce v mediálnej konštrukcii identity najvhodnejší. Tu však autorka prejavuje veľkú zdržanlivosť a ostáva pri konštatovaní rozdielov.

Uvedené pripomienky nemajú charakter zásadnejších výhrad, sú to skôr otázky do diskusie a podnety pre ďalšie skúmanie problematiky.

Diplomová práca spĺňa formálne požiadavky kladené na texty tohto typu. Práca je napísaná na veľmi dobrej jazykovej úrovni, jasným a terminologicky presným jazykom. Autorka korektne cituje a svoje zdroje uvádza v súlade s normami. Niektorým drobnejším nedostatkom sa však nevyhla: pri citovaní

zdrojov nerozlišuje medzi vedeckými a popularizátorskými prácami (napr. Gladwellova kniha *Bod zlomu*); v úvode uvádza, že bude čerpať z Bignellovej knihy *Media Semiotics*, ktorú nenachádzame v zozname literatúry.

Navrhujem, aby diplomová práca Bc. Šárky Balounovej bola prijatá k obhajobe a predbežne navrhujem známku 1.

Prof. PhDr. Miroslav Marcelli, PhD.